

Liturgie

Liturgie voor de eredienst op zondag 10 augustus 2025 om 09:30 in de Nieuwe Kerk.

Voorganger: ds. J.W. Sparreboom

Zingen: Psalm 90 (Oude Berijming)

4 Door Uwen toorn vergaat ons kwijnend leven
Uw gramschap doet ons hart van doodschrik beven,
O God, als Gij, in majesteit verheven,
Het onrecht, dat w' in 't openbaar bedreven,
En 't kwaad, door ons In 't heimelijk verricht,
In 't licht stelt voor Uw glansrijk aangezicht.

9 Laat Uw gena ons met haar troost verrijken,
En laat Uw werk aan Uwe knechten blijken,
Uw heerlijkheid niet van hun kindren wijken
Uw liefde, Uw macht behoed' ons voor bezwijken.
Sterk onze hand, en zegen onze vlijt
Bekroon ons werk, en nu, en t' allen tijd'.

Stil gebed

Votum en Groet

Zingen: Psalm 65 (Oude Berijming)

2 Een stroom van ongerechtigheden
Had d' overhand op mij
Maar ons weerspanning overtreden
Verzoent en zuivert Gij.
Welzalig, dien Gij hebt verkoren,
Dien g' Uit al 't aards gedruis
Doet naadren, en Uw heilstem horen,
Ja, wonen in Uw huis.

3 Daar zal ons 't goede van Uw woning
Verzaden, reis op reis,
En 't heilig deel, o grote Koning,
Van Uw geducht paleis
Gij, Gij zult vreselijke dingen
Ons, in gerechtigheid,
Doen horen, en ons blij doen zingen
Van 't heil, voor ons bereid.

Lezing van de Wet

Zingen: Psalm 32 (Oude Berijming)

2 Toen 'k zweeg en U mijn ongerechtigheden,
Weerhouden door de vrees, niet heb beleden,
Verouderden mijn beendren door geklag,
In mijn gebrul en angst den gansen dag.
Want, HEER, Uw hand die mij bezocht met plagen,
Deed dag en nacht mij zware smarten dragen.
Mijn levenssap droogd' uit van uur tot uur,
Gelijk het land door zomerzonnevuur.

3 'k Bekend', o HEER, aan U oprecht mijn zonden,
'k Verborg geen kwaad, dat in mij werd gevonden.
Maar ik beleet na ernstig overleg,
Mijn boze daan: Gij naamt die gunstig weg.
Dies zal tot U een ieder van de vromen,
In vindenstijd met ootmoed smekend komen.
Een zee van ramp moog' met haar golven slaan,
Hoe hoog zij ga, zij raakt hem zelfs niet aan.

Gebed om de opening van het Woord

Schriftlezing: Leviticus 16 vers 1 - 34

De Grote Verzoendag

¹ De HEERE sprak tot Mozes na de dood van de twee zonen van Aäron, toen zij voor het aangezicht van de HEERE waren genaderd en gestorven waren.

² De HEERE zei toen tegen Mozes: Spreek tot uw broer Aäron *en zeg* dat hij niet te allen tijde in het heiligdom binnen het voorhangsel mag komen, vóór het verzoendeksel dat op de ark ligt, opdat hij niet sterft, want Ik verschijn in de wolk op het verzoendeksel.

³ *Alleen* hiermee mag Aäron het heiligdom binnengaan: met een jonge stier – het jong van een rund – als zondoffer en een ram als brandoffer.

⁴ Hij moet het heilige linnen onderkleed aantrekken en een linnen broek moet over zijn onderlichaam zijn. Hij moet een linnen gordel ombinden en een linnen tulband om wikkelen. Dit is heilige kleding. Hij mag die pas aantrekken, nadat hij zijn lichaam met het water gewassen heeft.

⁵ Van de gemeenschap van de Israëlieten moet hij twee geitenbokken nemen als zondoffer en één ram als brandoffer.

⁶ Dan moet Aäron de jonge stier aanbieden als zondoffer dat voor hem bestemd is, en voor zichzelf en zijn gezin verzoening doen.

⁷ Hij moet ook de beide bokken nemen en die voor het aangezicht van de HEERE plaatsen, *bij* de ingang van de tent van ontmoeting.

⁸ Aäron moet namelijk het lot over de twee bokken werpen: één lot voor de HEERE en één lot voor de weggaande bok.

⁹ Dan moet Aäron de bok waarop het lot voor de HEERE gevallen is, aanbieden en hem als zondoffer bereiden.

¹⁰ Maar de bok waarop het lot is gevallen om weggaande bok te zijn, moet levend voor het aangezicht van de HEERE geplaatst worden, om daarmee verzoening te doen door hem als weggaande bok de woestijn in te sturen.

¹¹ Dan moet Aäron de jonge stier als het zondoffer dat voor hemzelf bestemd is, aanbieden, en voor zichzelf en zijn gezin verzoening doen, en de jonge stier als het zondoffer dat voor hemzelf bestemd is, slachten.

¹² Verder moet hij van het altaar voor het aangezicht van de HEERE een vuurschaal vol vurige kolen nemen, met beide handen vol *fijn gestoten* geurig reukwerk, en dit binnen het voorhangsel brengen.

¹³ Hij moet dan het reukwerk op het vuur leggen voor het aangezicht van de HEERE, zodat de wolk van het reukwerk het verzoendeksel, dat boven de getuigenis is, bedekt en hij niet zal sterven.

¹⁴ Hij moet dan *een deel* van het bloed van de jonge stier nemen, en met zijn vinger op het verzoendeksel sprenkelen, aan de kant naar het oosten toe. En vóór het verzoendeksel moet hij zeven keer met zijn vinger van dat bloed sprenkelen.

¹⁵ Daarna moet hij de bok slachten die als zondoffer voor het volk bestemd is, en zijn bloed binnen het voorhangsel brengen. Hij moet met zijn bloed doen zoals hij met het bloed van de jonge stier gedaan heeft, en dat op het verzoendeksel en vóór het verzoendeksel sprenkelen.

¹⁶ Zo moet hij over het heiligdom verzoening doen vanwege de onreinheden van de Israëlieten en vanwege hun overtredingen, overeenkomstig al hun zonden. Zo moet hij ook doen met de tent van ontmoeting, die bij hen staat, te midden van hun onreinheden.

- ¹⁷ Geen enkel mens mag in de tent van ontmoeting zijn, als hij er binnengaat om in het heiligdom verzoening te doen, totdat hij naar buiten komt. Zo moet hij verzoening doen voor zichzelf, voor zijn gezin en voor heel de gemeente van Israël.
- ¹⁸ Daarna moet hij naar buiten gaan, naar het altaar, dat voor het aangezicht van de HEERE is, en er verzoening over doen. Hij moet dan *een deel* van het bloed van de jonge stier en *een deel* van het bloed van de bok nemen en het rondom op de hoorns van het altaar strijken.
- ¹⁹ Dan moet hij met zijn vinger zeven keer *een deel* van het bloed daarop sprenkelen. Zo reinigt en heiligt hij het van de onreinheden van de Israëlieten.
- ²⁰ Wanneer hij de verzoening over het heiligdom, de tent van ontmoeting en het altaar voltooid heeft, dan moet hij de levende bok naderbij laten komen.
- ²¹ Aäron moet zijn beide handen op de kop van de levende bok leggen en al de ongerechtigheden van de Israëlieten belijden, al hun overtredingen, overeenkomstig al hun zonden. Hij moet die op de kop van de bok leggen en hem door de hand van een man, die daarvoor gereedstaat, de woestijn in sturen.
- ²² Zo draagt de bok al hun ongerechtigheden op zich weg naar een onbewoond gebied. Hij moet dan de bok de woestijn in sturen.
- ²³ Daarna moet Aäron in de tent van ontmoeting komen en de linnen kleren uittrekken die hij aangedaan had toen hij het heiligdom binnenging. Daar moet hij ze laten.
- ²⁴ Hij moet zijn lichaam in de heilige plaats met het water wassen en zijn kleren aantrekken. Dan moet hij naar buiten gaan, zijn brandoffer bereiden *mét* het brandoffer van het volk, en voor zichzelf en het volk verzoening doen.
- ²⁵ Ook moet hij het vet van het zondoffer op het altaar in rook laten opgaan.
- ²⁶ Hij die de weggaande bok heeft weggestuurd, moet zijn kleren wassen en zijn lichaam met water wassen. Dan mag hij in het kamp komen.
- ²⁷ De jonge stier voor het zondoffer en de bok voor het zondoffer, waarvan het bloed in het heiligdom is binnengebracht om verzoening te doen, moet men tot buiten het kamp brengen. Hun huiden, hun vlees en hun mest moeten zij met vuur verbranden.
- ²⁸ Hij die ze verbrandt, moet zijn kleren wassen en zijn lichaam met het water wassen. Dan mag hij in het kamp komen.
- ²⁹ Dit is voor u tot een eeuwige verordening: u moet in de zevende maand, op de tiende *dag* van de maand, uzelf verootmoedigen en geen enkel werk doen, de ingezetene niet, en de vreemdeling die in uw midden verblijft, evenmin.
- ³⁰ Want op deze dag wordt voor u verzoening gedaan om u te reinigen. Van al uw zonden wordt u voor het aangezicht van de HEERE gereinigd.
- ³¹ Het is voor u sabbat, een dag van volledige rust, opdat u uzelf verootmoedigt. Dit is een eeuwige verordening.
- ³² En de priester die men gezalfd en gewijd heeft om in de plaats van zijn vader als priester te dienen, moet de verzoening doen, als hij de linnen kleren, de heilige kleren, heeft aangetrokken.
- ³³ Zo moet hij het heilige heiligdom verzoenen. De tent van ontmoeting en het altaar moet hij verzoenen en hij moet voor de priesters en voor heel het volk van de gemeente verzoening doen.
- ³⁴ Dit is voor u tot een eeuwige verordening om voor de Israëlieten eenmaal per jaar verzoening te doen voor al hun zonden. En men deed zoals de HEERE Mozes geboden had.

Zingen: Op Toonhoogte 426 (De Grote Verzoendag)

1 Alzo lief had God de wereld,
alzo lief had God de wereld,
de wereld, de wereld,
God had de wereld lief.

2 Dat Hij aan ons heeft gegeven,
dat Hij aan ons heeft gegeven,
gegeven, gegeven,
zijn eengeboren Zoon.

3 Opdat een ieder die gelooft,
opdat een ieder die gelooft,
een ieder, een ieder,
het eeuwig leven heeft.

Zingen: Weerklank 370 (Liederen over belijden)

1 Groot is mijn schuld, rechtvaardig Gods besluit
om mij te straffen in en na dit leven.
Door deze vrees, door deze nood gedreven,
gaan mijn gebeden hulpeloos naar Hem uit.

2 'Hoe kan ik, Heer, die straffen nog ontgaan?
Is er een middel eraan te ontkomen,
weer in gena te worden aangenomen,
als aan uw recht volkomen wordt voldaan?

3 Zelf kan ik nimmer voor mijn schuld voldoen,
want elke dag vermeerder ik mijn zonden.
O, dat er toch een ander werd gevonden,
een schepsel dat mij weer met U verzoent!'

4 U wilt niet dat een schepsel voor mij boet,
het kan de last van uwe toorn niet dragen.
Hoor mij dan, Heer, vertwijfeld tot U klagen,
een moede zoeker roept uit zijn bankroet:

5 'Wie redt, o God, mij uit dit doodsgevaar,
wie doet opnieuw mij in uw gunsten delen?
Wie kan de breuk, de diepe kloof weer helen,
is er nog een Verlosser, Middelaar?'

6 Ik hoor uw stem, Heer, die Hem mij verklaart,
door Hem wordt mijn verlossing echt een wonder:
waarachtig mens, rechtvaardig, zonder zonden,
waarachtig God - zie, mens, uw Middelaar!

Prediking : Preek n.a.v. 'Daarna moet hij de bok slachten die als zondoffer voor het volk bestemd is, en zijn bloed binnen het voorhangsel brengen. Hij moet met zijn bloed doen zoals hi met het bloed van de jonge stier gedaan heeft, en op het verzoendeksel en vóór het verzoendeksel sprenkelen.' Leviticus 16: 1

Zingen: Weerklank 141 (Liederen bij het kerkelijk jaar)

1 Diep, o God, voor U gebogen,
schuldig voor uw hoog gericht,
krijg ik tranen in mijn ogen,
kleurt de schaamte mijn gezicht.
Maar, geloofd zij uw gena:
Jezus stierf op Golgotha
voor een wereld, diep verloren,
gaf U uwe Eengeboren.

2 Om van schuld ons te bevrijden,
stierf uw Zoon de wreedste dood.
Laat wie zich aan Hem wil wijden,
houden wat Hij ons gebod.
Geef als zonde ons omringt,
Jezus, dat uw liefd' ons dringt
om altijd voor U te leven,
die zich aan ons heeft gegeven!

3 Jezus, uw verzoenend sterven
blijft het rustpunt van ons hart.
Als wij alles moeten derven,
staat uw liefd' ons bij in smart.
Als ik eenmaal sterven moet
en de angst mij beven doet,
laat uw bloed mijn hoop dan wekken
en mijn schuld voor God bedekken.

4 Vader, vol van mededogen,
zie ons arme zondaars aan,
sla op ons uw vriendlijk ogen:
Jezus heeft voor ons voldaan.
Ja, Hij heeft voor ons voldaan,
God neemt ons als zondaars aan.
De verdienste van zijn sterven,
doet ons 't eeuwig leven erven.

Dankgebed en Voorbeden

Inzameling van de gaven

Zingen: Psalm 103 (Oude Berijming)

2 Loof *Hem*, die u, al wat *gij* hebt misdreven,
Hoeveel *het* zij, genadig wil vergeven,
Uw krankheen kent en liefderijk geneest
Die van 't verderf uw leven wil verschonen,
Met goedheid en barmhartigheen u kronen
Die in den nood uw redder is geweest.

Zegen